

JAVASCHE

DINGSDAG

COURANT.

den 5den Maart 1833.

OFFICIEEL GEDEELTE

**EXTRACT uit het Register der Resolutien van den
Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië
te Batavia**

HERANNAS, dem 26ten february 1833. (No. 2.)

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:
Koninklijk: Te bepalen, dat in de gevallen, waarin van de hooftgeheid bij het reglement, gearresteerd bij Koninklijk besluit van 4 mei 1816 no. 50, (staatsblad van Nederlandsch Indië no. 17) verleend, geen gebruik wordt gemaakt, de gezagvoerders der repatriërende Nederlandsche schepen, des vereischt, gehouden zullen zijn om 4 of 5, of wel zoodanig getal gepasporteerde of gegageerde onderofficieren en manschappen, als passagiers der 2de klasse, naar *Nederland* over te voeren, als voegzaam onder de scheeps-equipe kan worden gelogeerd, zonder dat daarvoor afzonderlijke scheepsruimte behoeft te worden afgezonderd.

Ten tweede: Alverder te bepalen, dat ter vermijding der onmogelijkheid, als er voor een gewaardeerd in won gelogen zijn, aan een de op een monsteren voet geembesluisende beschikkingen, de op de schepen voor bestemmende militairen, voorgeschreven vrees te van strekken, aan een dezelfde schaling zal worden toegeleend, als hij de scheeps-monsteren voor de equipage is bepaald.

John Alexander Black

Extract, one.

Accordeert met voorschreven register.

**De Advocaat-Generaal der Indische Regering
VAN OLPEN.**

VAN OLPEN.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, den 4den maart 1833.

De met de laatste schepen aangebrachte tijdingen loopen-
p. 104
de tot 7 november uit *Engeland*, zijn oorlogszuchtiger
dan ooit. Evenwel was het nog niet verder dan
tot demonstratiën gekomen, zoo als de vereeniging
der *Engelsche* en *Fransche* eskaders, bestemd voor de
Schelde. Den 5den november, waren er slechts vijf
schepen van de 16, waaruit het gecombineerd eskader
bestaat, in *Duins*, van *Portsmouth* aangekomen. De
dag van het verder vertrek naar de Schelde scheen nog
niet stellig te zijn bepaald. Intusschen waren er, door de
Londensche conferentie, nieuwe nota's uitgevaardigd,
waarin op de onttrining van de citadel van *Antwer-*
pen bijzonder wordt aangedrongen; doch onze Koning
had dit andermaal afgeslagen, zoo lang aan zijne regt-
matige eischen niet werd voldaan. Alle maatregelen
tot afkeering van eenen vijandelijken aanval waren dan
ook genomen, en de laatste voorzieningen van defensie
in het werk gesteld. De tweede kamer der Staten Ge-
neraal had de voorgestelde wet tot eene nieuwe leening
van 93 millioen tot voorziening in de oorlogsuitgaven,
met 28 stemmen tegen 2 aangenomen.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

REDA den 18den October 17. Gisteren is een courier van

de franche legatie te Brussel, naar 's Gravenhage bestemd, alhier gepasseerd, en heden een courier van de engelsche legatie in laatgenoemde residentie, met depeches voor Brussel belast.

Naar men verneemt, zal het ontwerp, om de telegrafische linie over Brengen-op-Zoom langs de Schelde tot aan het Vlaamsche-Hoofd, of het kasteel van Antwerpen, te verlengen eerlang, worden te werk gesteld, en zullen de onderscheidene posten dezzer linie weder met ambtenaren van het kadaster worden bezet.

Dezer dagen zijn ettelijke dienstplichtige schutters uit de omliggende gemeenten alhier vereenigd, en, onder behoorlijk geleide, naar Gouda vertrokken, ten einde bij het depôt der 14de afdeling te worden gekleed en geoefend.

's GRAVENHAGE, den 18den october 11. In de zitting der tweede kamer van heden is gelezen een koninklijk besluit, bij hetwelk de heer H. baron Collot de d'Escury van Heinennoord benoemd wordt tot voorzitter der kamer. Het voorkitterschap is daarop door hem aanvaard met de volgende aanspraak:

»EDEL MOGENDE HEENEN; Zoo heeft dan de koninklijke welwillendheid uwe keuze bekrachtigd, en zie ik mij alzoo tot de gewigtige betrekking, om in deze vergadering voor te zitten, op heden geroepen.

» Aan mijne zijde achte ik het pligt, die roeping te volgen, en ik doe dit in het volkomen vertrouwen op de voor mij gunstige en hoogst vereerende gezindheid van Uw Edel Mog. ~~Waarom dan den noodigen moed geeft, om een taak op mij te~~
~~aan te nemen, waarvan ik mij geenszins het leeders en onmogelijk~~

Boek, waartoe kon ik van mij zelve bij uitsluiting spreken? Onze aller roeping is schoon ten allen tijde gewichtig thans echter van dubbel hooge aangelegenheid. Wij leven in het donkere der tijden, en nog is de sluier niet opgeligt, waarafter het gebeurlijke voor ons verborgen is. Moed en kracht zullen er noodig wezen om, bij het dobberen tusschen vrees en hoop, op de haven der behoudenis met vasten blik te staren. Dan, geeu nood Ed. Mog. Heeren, wij vertegenwoordigen een volk, dat, volhardend in den tegenspoed, zich niet laat afschrikken door de tegenheden, waarmede het te worstelen heeft; een volk, dat zich de offers weet te getroosten, welke voor het behoud van al wat dierbaar is, moeten gevorderd worden.

„Die bemoedigende bewustheid zal ons dan ook voorzeker op den weg doen voortgaan, door ons ingeslagen, toen de strijd tusschen het goede en booze beginsel is aangevangen. Mogt de zegepraal van het eerte, de belooning voor ons der eensgezinde pogingen en vorst en volk wezen, en wij, in het onwankelbaar vertrouwen onze kracht vinden dat, al spanden ook alle aardse magten tegen dit kleine volk samen, de God van onze vadersen voor hetzelfde doen kan, hetgeen Hij voor de voorgeslachten, meer dan eens door geweld en overmagt besprongen, in het uiterste van den nood heeft willen daarnstellen.

Tot het ontwerpen van een antwoord op 's Konings openingsrede is door den voorzitter eené commissie benoemd, bestaande uit de heeren *van Asch van Wijk, Schimmelpenninck van der Oije, Op den hooff, de Jonge en v. Swinderen*. De commissie tot onderzoek der verzoekschriften bestaat uit de heeren *Weersts, Verhoijen, Quintus en G. Clifford* tot voorzitter der 5 sectien waarin in de kamer verdeeld is, zijn gekozen de heeren *Donker-Curtius, v. Asch van Wijk, v. Randwijck, de Jonge, Sypkens*

Vervolgens is gelezen 1° eene koninklijke boodschap, ten geleide van tien ontwerpen van wetten, tot wijziging van even zoo vele titels van het tweede boek van het burgerlijk wetboek, en 2° eene kennisgeving van den Secretaris van Staat, inhoudende, dat Z. Exc. de minister van financiën zich morgen, den 19den, in de vergadering zal voevoegen, ten einde, namens Z. M., onderscheidene ontwerpen van wetten, de geldelijke aangelegenheden des Rijks betreffende, aan te bieden.

Daarna is de openbare zitting gesloten, en is de vergadering in committe-generaal bijeen geweest, om van Z. Exc. den minister van buitenlandsche zaken, namens Z. M., eene staatkundige mededeeling te ontvangen.

's GRAVENHAGE, den 29den october 11. Heden heeft Z. E. de minister van financiën de begrooting van de Staats uitgaven voor het volgend jaar voorgedragen. Dezelve bedraagt f 49,385,849;

aldus verdeeld: Huis des Konings f 1,425,000; hooge collegien f 572,840; buitenlandsche zaken f 596,200; justitie f 1,150,000; binnenlandsche zaken f 3,103,309; eerediensten f 1,330,000 en f 400,000; zeemagt f 6,500,000; landmagt f 12,000,000; financiën f 21,621,184; en nog daarenboven f 500,000 voor onvoorziene uitgaven.

De middelen ter bestrijking zijn de grondlasten, ter hoofdsom van f 8,426,177; het personeel; het patent; de accijnsen, vermeerderd met den accijns van den turf, steenkolen en brandhout, en van het gemaal; de registratie, en verdere indirecte belastingen; voorts 20 opercenten van de grondlasten; 75 opercenten van het personeel, naar de thans bestaande verordening, en 30, zoodra de nieuwe wet op dit middel zal zijn ingevoerd; 50 opercenten van het patent, met uitzondering van de schippers, enz., van welke slechts 25 zullen gevorderd worden, 25 opercenten van de accijnsen, met uitzondering van het gemaal; 25 opercenten van de indirecte belastingen; wijders de regten op den in- uit- en doorvoer; de gouden- en zilveren werken, en de loterij; de inkomsten der domeinen van prins Frederik de toevallige baten; eene uitkeering van f 1,200,000 uit de geldmiddelen der overzeesche bezittingen, en de uitkeeringen van f 1,437,212 en f 375,000 van het sijndicaat.

Van de hoofdsom der grondbelasting zullen drie vierden worden omgeslagen over de provincien op den vorigen voet, en zal een vierde worden gedragen naar de uitkomsten van het kadaster.

Het bedrag van het middel op den turf, enz., wordt geraamd op f 2,100,000; dat van het gemaal op f 3,600,000. De opbrengst van al de middelen te zamen op f 49,402,685.

Tevens is een ontwerp van wet voorgedragen, ten einde nu nog beschikbaar te stellen het overschot der buitengewone credieten van 1832, te weten f 5,290,683, voor landmagt, en f 572,274, voor de zeemagt, en wel de zake van den staat van oorlog gedurende de laatste maanden van dit jaar, en f 5,032,258 voor de financiën, ten einde met 1° januarij aanstaande te voorzien in dat gedeelte der rente-betaling, hetwelk voor rekening van België moet komen.

Als middel tot dekking der uitgaven, die het gevolg kunnen zijn van den voortdurende staat van oorlog in 1833, heeft Z. Exc. voorgesteld eene vrijwillige leening van 93 millioenen, rentende 5 pct. verdeeld in 31,000 aandelen: elk van f 3,000. Deze leening is eene navolging van die des vorigen jaars, welke de proef heeft doorgestaan. De fournissementen zullen geschieden: in gereed geld, met f 2,550; in 5 pct. obligatie van 1830, met f 1,500 gereed geld bij elke obligatie van f 1,800; in 6 pct. obligatie van 1831, met f 1,430 gereed geld bij elke obligatie van f 1,000. De minister voegde er bij, dat de regering zich voorbehoudt, om de bijlagen in geld te verhoogen, indien de omstandigheden zulks vereischen. De receptissen zullen in blanco en voor ronde sommen worden uitgegeven. Voor de fournissementen in gereed geld bekomt men certificaten; deze laatsten zullen kunnen dienen voor de verpligte heffing, of zullen, indien geene verpligte heffing plaats heeft worden ingetrokken tegen een pct. Het plan der verpligte heffing is volkomen gelijk aan dat van 1832.

—AMSTERDAM, 30 october jl. Heden zijn van hier 200 schutters, van de ligting van dit jaar, naar het leger vertrokken. Deze manschappen deden zich door eene bijzonder goede houding opmerken.

ENGELAND.

LONDEN, den 37den October ll. Prins de Talleyrand is den 14den alhier uit Parijs teruggekomen, en heeft den volgenden dag bijeenkomsten gehad met de ministers Grey en Palmerston. De russische gezant, prins Lieven, heeft een bezoek bij hem afgelegd.

Eergisteren is aan het ministerie van buitenlandsche zaken een langdurige kabinetsraad gehouden.

Te Portsmouth is last ontvangen, om eene britsche vloot uit te rusten, welke onder bevel van den admiraal Malcolm zoude gesteld worden. Dezelve moet bestaan uit de linie-schepen *Ravenge*, *Spartiate*, *Donegal*, *Wellesley* en *Talavera*; uit de fregatten *Sonthampton*, *Vrenon*, *Stage* en *Castor* en voorts uit 2 korvetten, 7 brikken en 2 stoomvaartuigen. Slechts enkele van die schepen zijn thans reeds te Spithead; de overige zijn deels te Plymouth, deels te Sheerne, deels (zoo als de *Talavera*; *Revenge*, *Stag* en eene brik) te Lissadon, van waar dezelve herwärts ontboden zijn. De *Donegal* is dezer dagen de Portsmouth in het dok gehaald, om vertimmering te ondergaan. In genoemde zeeplaats wilde men laatstelijk weten, dat deze scheepsmagt omtrent over drie weken te Spithead verzameld zoude (zijn, en in de ministeriele bladen wordt de dag van den 5den november opgegeven als de tijd, waarop de vloot gereed zoude moeten wezen.

De admiraal Malcolm is gisteren van hier naar Portsmouth vertrokken. Den 15den sprak men in genoemde zeeplaats, bij wijze van gerucht, van de aanstaande komst eener russische scheepsmagt, van 20 zeilen aan den Helder.

Uit Oporto moeten alhier berigten zijn ontvangen van den 7den dezer, welker inhoud echter niet volledig bekend is. Men verzekerd intusschen, dat de Miguellisten, sedert 29 September, geenen nieuwen aanval op de stad gedaan hadden. De vloot van D. Miguel had een hevigen stroom doorgestaan, en was in de spaansche haven Vigo binnengeloopen.

Het onstuimige weder heeft tot dus verre het uitzeilen der laatstelijk naar Oporto bestemde schepen en troepen belet.

FRANKRIJK.

PARIS, den 35den october ll. Onder de vreemde militairen welke naar Frankrijk zijn gedeserteerd, om aldaar dienst te zoeken, doch welke men niet in dit Rijk heeft begeren te houden, maar naar Algiers heeft gezonden, telt men ook een bataillon Spanjaarden. De spaansche consul van Oran heeft zich laatstelijk beklaagd, dat de generaal Boyer deze manschap onlangs, bij eene wapenschouwing, op eene wijze heeft toegesproken, welke allezins beleedigend was voor de spaansche regering, met haar te kennen te geven, dat, ofschoon zij in fransche dienst waren, het herwinnen van de vrijheid van hun eerste en voornaamste pligt behoorde te zijn. De Algiers commanderende hertog van Rovigo (*Savary*) heeft zich des wegens verontschuldigd, en daar bij te kennen gegeven, dat hij het gouvernement dadelijk van een en ander had onderrigt, en niet twijfelde, of hetzelfde zoude het hof van Spanje voldoende voldoening geven.

Volgens berigten uit Madrid van den 6den, was de beterschap van Koning Ferdinand zoo zeer toegenomen, dat hij tegen den 15den in genoemde residentie werd gewacht. Men sprak in Madrid van het arresteren van den minister de Calomarde, en van het vervolgen vandenzelven in regte, ter zake van zijne gedragingen, gedurende de ziekte des Konings.

Men heeft verbreid, dat het engelsch ministerie reeds bevel had gezonden aan de vloot van Portsmouth, om dadelijk in zee te steken, doch dit berigt is ongegrond bevonden. Prins Talleyrand is den 13den in Calais aangekomen, en is dadelijk niettegenstaande het stormachtige weder, naar Dover overgestoken.

PARIS, den 36den october ll. » Het ministerie heeft zijne beginselen verkondigd, en wordt bij voortdurend zeer hevig door de liberale drukpers doorgestreeken. De menigte blijft intusschen onverschillig; de hoofdstad geniet diepe rust, en drie vierden der nationale garde zijn zeer tevreden met de jongste benoeming.

» Het is evenwel niet zeker, dat het ministerie de bovenhand in de kamer der gedeputeerden zal kunnen behouden. De voorstanders van den heer Dupin zijn talrijk, en hij zelf zal den heer Lafitte de hand bieden, om het voorzitterschap te erlangen. De uitslag van dezen strijd is onzeker, en zal veel afhangen van de wending, die de zaken zullen nemen. Het ministerie spant alle krachten in, om Engeland over te halen, ten einde het te ondersteunen. Koning Philips hoopt altijd, dat de zaken zonder slag of stoot zullen kunnen worden geregeld, om dat de noordsche mogendheden een weinig minder terughouden zijn, dan men wel meent; maar de ministers zullen liever een kanonschot wagen, dan zich blootstellen aan een zekere nederlaag in 't parlement. — Reeds verkondigt men, dat engeland gewonnen, en dat de engelsche vloot gezeild is; dit laatste is echter onwaar, en men verwacht met het uiterste ongeduld berigt, nopens het bepaalde besluit van het kabinet van Londen.

» Naar men vermeent, is de Koningin van Spanje den 8ten als regentes benoemd, gedurende het herstel des Konings."

DUITSCHLAND.

BERLIJN, den 34den October ll. Z. M. de Keizer van Rusland heeft op zijne reis door het binnenland zich van Tschernigow naar de meer zuidelijk gelegene gouvernementen Poltawa en Kiew begeven, en de onderscheidene troepen-corpsen in die streken in oogenschouw genomen. Den 24sten September bevond Z. M. zich te Charkow, en van daar is hoogstdezelve naar Tschugujew, in het gouvernement Slobodo-Ukrainsk, vertrokken, om aldaar het 2de reserve-corps der ruitery in oogenschouw te nemen. Z. M. is alomme door de ingezetenen met de meeste geestdrift ontvangen. De vice-kanselier van Nesselrode, welke zich onlangs insgelijks uit de residentie verwijderd had, is den 2den dezer uit Wittepsk te Petersburg terug gekomen.

Vorst Paskevitz heeft op de inspectie-reis door Polen, van welke hij den 5den te Warschau terug is gekomen, de zuid-oostelijke streken van het koninkrijk bezocht, en onder andere te Radom, Zamosc en Lublin de aldaar bijeengetrokkene troepen in oogenschouw genomen. In het berigt, hetwelk het dagblad van Warschau omtrent dezen togt mededeelt, komt onder andere voor, dat de vorst zijne bijzondere tevredenheid over de troepen betuigt heeft; — dat hij alomme bewijzen heeft

**De Resident voornoemd,
VAN NES.**

NUWELIJKEN.

Gatond,

J. J. DIEMONT,

met

E. G. DE PLANQUEVUIR.

BATAVIA, 27 februari 1833.

GEBOORTEN.

Bevalen van een dochter, de echtgenoot van
28 februari 1833. J. NOORDHOORN.

—Nasante. Est né ce jour, Martin Benjamin Bédier de Prairie, fils légitime de Dame Joséphine Aimée Montauland et du Soussigné.

BÉDIER DE PRAIRIE.

BATAVIA, le 28 février 1833.

STERFGEVALLEN.

Heden overleed, na een smartelijk en langdurig lijden, mijn waardige echtgenoot, Jan van Tol, in den ouderdom van bijna 53 jaren, en na een echtverbintenis van 24 jaren. Allen welke den overledenen gekend hebben, zullen bezien, hoe smartelijk mij dit onkenbaar verlies is.

Familie en vrienden gelieven deze algemeene tevens als bijzondere kennissave aannemen, en verzoeke vriendelijk van brieven van rouwbeklag verschoont te blijven.

L. A. DE CLERCQ, weduwe van Tol.

SARATIA, den 2sten februari 1833.

SARATIA, den 2sten februari 1833.

ONBETALENDE BOEDEL.

Pro. De. De weeskamer te Soerabaja, roept, bij deze elk en een iegelijk op, die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den boedel van wijlen den 2den stuurman van het partikuliere schip JAPAN, C. Wendenhof, om daarvan aangifte of betaling te doen, binnen den tijd van drie maanden, gerekend van heden.

Namens de weeskamer.

SOERABAJA,

De Secretaris,

den 27sten feb. 1833.

OOSTHOEK.

—Alle degenen, die te vorderen hebben van of verschuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den heer James Davidson, worden verzocht, binnen den tijd van drie maanden na dato dezer, opgave of betaling te doen.

De agenten der Soerabajasche weeskamer te Passaroeng.

PASSAROENG,

J. I. REMS,

den 27sten feb. 1833.

J. F. JACOBZ.

VERTREKKENDE PERSONEN.

J. J. Brouwer, verzoekt naar Nederland.

VERSCHILLENDE BERICHTMANNINGEN.

De directoren van het fonds voor de bij den brand te Banda ongelukkig geworden personen, hebben de

genoegen bekend te mogen maken, dat nog weder Banka is ingekomen, een som van f 100 koperen munt, wegens inbetalingen van laatste van de voorgaande fonds, waarvoor zij specielik hebben dank betuigen.

De directoren, naarnaamde.

BATAVIA,

D. LENTING,

22 feb. 1833.

H. J. MEUNDELT.

—Gelden in leen onder verband van vastigheden, goeden borgtocht zijn te bekomen bij

De Directie van het fonds der verhoogde pensioenen van de officieren der landmagt,

Namens dezelve.

De amanuensis,

F. SCHULTZ.

—Avis. Ceux qui Veulent profiter de l'Enca qui a lieu le 4 courant, sont invités à envoyer aujourd'hui leurs effets au telier de Commissions.

BATAVIA,

BÉDIER & Fils

et 2 Mars 1833.

Commissionnaire.

—De ondergetekende belooft, eenen generoos beloon aan den terugbrenger van een zwart hond, welke hij, hetwelk sedert eenige dagen vermist is.

ARDESCI.

Der Unterzeichnete erlaubt sich dem geehrten Public hiermit ergebenst anzuzeigen, dass das deutsche Metaire-Liebhaver-Theater die Ehre haben wird aufzutreten, auf

Freitag den 8 März 1833:

DER FREIMAURER,

Lustspiel in 1 Act, von A. v. KOTZBUE.

Hiervor:

durch eine Gesellschaft französischer Liebhaber.

L'AVOCAT PATELIN,

Comédie en 3 Actes et en prose BRUIJS et PALAPRAT.

Billette zu dieser Vorstellung sind Freitag den 8 März von des Morgens 8 bis des Nachmittags 4 Uhr im Theater Gebäude, wie auch des Abends an der Casse zu haben.

On peut se procurer des billets le jour de la représentation depuis huit heures du matin jusqu'à 4 heures, et puis à l'ouverture du bureau.

PREISE DER PLAETZE:

—Eine Loge f. 4 Silber; ein Platz f. 2 Silber; ein Platz f. 1 Silber; ein Platz f. 3 Silber; ein zweiter Platz f. 1 Silber.

Kellereien, den 4 März 1833.

CHUN, Director.